

ÅRSREGNSKAB 2021

Forord

2021 har igen været et anderledes år, hvor Covid-19 pandemien har påvirket dagsordenen i hele samfundet – og også i Tønder Kommune.

Det er også året hvor en ny kommunalbestyrelse og en ny borgmester er valgt.

Vi er nu ved at være igennem Covid-19 og kan skimte lys i takt med at foråret melder sin ankomst.

I 2021 har vi nået en række milepæle som vi kan glæde os over. Vi kan blandt andet glæde os over den fortsatte fremdrift i Tøndermarsk Initiativet.

Aktivitetsbåndet i Tønder blev i oktober indviet af 75 skolebørn, Rømø fik en ny 17 km lang vandrerute, byomdannelsen i Højer har for alvor taget fart, ligesom projektet i Tønder Midtby nu er gået i gang.

Det største anlægsprojekt i Tønder Kommunes historie, nemlig den nye skole i Skærbæk blev indviet med taler og sang den 9. august efter ibrugtagen siden februar måned. Endnu et stort skridt i at skabe attraktive skoler i hele kommunen.

Regnskabsmæssigt kommer Tønder Kommune ud af 2021 med et overskud på den ordinære drift på 134,9 mio. kr. Det er 43,2 mio. kr. bedre end oprindeligt budgetteret. Der er fortsat et højt niveau på anlægsområdet med 86,9 mio. kr. som dog er 38,2 mio. kr. lavere end oprindeligt budgetteret. Nettoindtægter fra salg af grunde har været 8,1 mio. kr. bedre end forventet hvilket viser en positiv udvikling for Tønder Kommune.

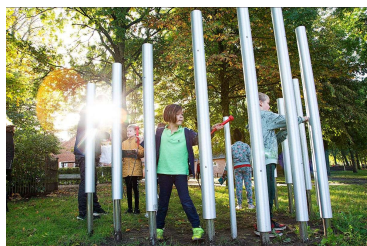
Resultatet viser et overskud på 48,4 mio. kr. mod et budgetteret underskud på 32,2 mio. kr. Dette skyldes dels at anlægsniveauet har været lavere end forventet og resultatet af driften har været væsentlig bedre end budgetteret.

Kommunens serviceudgifter på 1.822,5 mio. kr. er 7,5 mio. kr. højere end det oprindelige budget. Borgerne får dermed udbytte af kommunalbestyrelsens mål-sætning om at udnytte servicerammen fuldt ud.

Som ny borgmester glæder jeg mig over, at den tidligere Kommunalbestyrelse de sidste fire år har skabt et solidt, økonomisk fundament for Tønder Kommune. Et fundament som giver den nye Kommunalbestyrelse rig mulighed for at fortsætte turen med at udvikle vores område.

Med disse ord ønsker jeg alle en god læselyst.

Jørgen Popp Petersen
Borgmester

FORORD	2
KOMMUNE OPLYSNINGER	4
PÅTEGNINGER	5
Ledelsens påtegning	5
Revisionspåtegning	5
KOMMUNENS ÅRSBERETNING	6
Generelle bemærkninger	6
Aftale om kommunernes økonomi for 2021	6
Årets økonomiske resultat	7
Regnskabsoversigt	7
Tillægsbevillinger	8
Finansieringsoversigt	9
Balance	10
Hoved- og nøgletal	11
Regnskabsopgørelse	12
Balance	14
Noter til driftsregnskab og balance	15
Note 1 Indtægter	15
Note 2 Driftsudgifter	16
Note 3 Anlæg	20
Note 4 Afsluttede anlægsarbejder	21
Note 5 Personaleoversigt	22
Note 6 Overførte bevillinger og rådighedsbeløb	23
Note 7 Oversigt over områder med statsrefusion og -tilskud	25
Note 8 Anlægsoversigt	27
Note 9 Aktier og andelsbeviser	27
Note 10 Nedskrivning mod forventet tab	28
Note 11 Mellemværende med forsyningsområdet	28
Note 12 Udvikling i egenkapital	29
Note 13 Langfristet gæld	30
Note 14 Garantiforpligtelser, eventualforpligtelser og – rettigheder	31
Note 15 SWAP-aftaler	33
Opgaver udført for andre myndigheder	33
BILAG A	34
Anvendt regnskabspraksis	34
Generelt	34
God bogføringsskik	34
Driftsregnskab	34
Balancen	35

Kommuneoplysninger

Kommune

Tønder Kommune
Wegners Plads 2
6270 Tønder
Telefon: 74 92 92 92
Hjemmeside: www.toender.dk
E-mail: toender@toender.dk
Regnskabsår: 1. januar - 31. december

Revision

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Kolding Åpark 8A, 7. sal
6000 Kolding

Påtegninger

Ledelsens påtegning

Økonomiudvalget har den 24. marts 2022 aflagt årsregnskab for 2021 for Tønder Kommune til Kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes styrelse og reglerne i Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver Kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Tønder Kommune, den 31. marts 2022

Jørgen Popp Petersen
Borgmester

Lars Møldrup
Kommunaldirektør

Revisionspåtegning

BDO påtegner årsregnskabet i juni 2022, og den udarbejdede påtegning vil kunne ses på www.toender.dk

Kommunens årsberetning

Generelle bemærkninger

Aftale om kommunernes økonomi for 2021

Regeringen og KL indgik en aftale om den kommunale økonomi den 29. maj 2020, hvilket var relativt tidligt. Aftalen omkring ændringer i kommunernes udligning gjorde dog, at KL ikke var i stand til at levere konsekvensberegninger af Økonomiaftalen 2021.

Det var således først, da Social- og Indenrigsministeriet fremsendte endelig udmelding af tilskud og udligning for 2021 den 2. juli 2020, at det var muligt

at regne mere specifikt på aftalens konsekvenser for Tønder Kommune.

Tønder Kommune har med regnskabet for 2021 brugt 7,5 mio. kr. mere end det oprindelige budget (servicerammen) men forventningen er at de samlede økonomiske rammer for landets kommuner kan overholdes.

I løbet af 2021 har KL udsendt et vejledende sigtepunkt for kommunernes serviceramme. I sigtepunktet korrigeres for mindre ændringer efter at de oprindelige budgetter blev vedtaget – eksempelvis regulerede prisskøn, lov og cirkulæreprogram m.m.

KL's sigtepunkt for servicerammen i Tønder Kommune udviser 1.822,6 mio. kr. og det er nærmest det, der rammes med afholdte serviceudgifter på 1.822,5 mio. kr. – dog med det forbehold, at KL's udmelding blot er vejledende.

Årets økonomiske resultat

Regnskabsoversigt

Regnskabsoversigt (mio. kr.)	Oprindelig B 2021 (1)	Regnskab 2021 (2)	Afvigelse 2021 (3 = 2-1)	Tillægs- bevillinger 2021
Indtægter				
Personskatter	-1.466,9	-1.468,5	1,6	-0,1
Selskabsskatter m.v.	-21,7	-21,7	0,0	0,0
Grundskyld	-104,0	-103,7	-0,4	0,4
Generelle tilskud m.v.	-1.165,2	-1.155,1	-10,1	8,9
Refusion af købsmoms	0,0	-1,0	1,0	0,0
Indtægter i alt	-2.757,8	-2.749,9	-7,9	9,2
Driftsudgifter				
Serviceudgifter	1.815,0	1.822,5	-7,5	39,4
Uden for servicerammen	155,0	137,1	17,9	-12,8
Indkomstoverførsler	690,9	652,7	38,2	-13,1
Driftsudgifter i alt	2.660,9	2.612,3	48,6	13,5
Renter	5,3	2,7	2,6	0,0
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-91,6	-134,9	43,2	22,7
Anlægsudgifter				
Anlægsudgifter (ex. Jordforsyning)	125,1	86,9	38,2	41,3
Anlægsindtægter - Jordforsyning	0,0	-8,1	8,1	-0,1
Anlægsudgifter i alt	125,1	78,8	46,3	41,2
RESULTAT SKATTEFINANSIERET I ALT	33,4	-56,1	89,5	64,0
Forsyningsvirksomheder (brugerfinansieret)				
Affaldshåndtering	-1,3	7,7	-8,9	8,9
Forsyningsvirksomheder i alt	-1,3	7,7	-8,9	8,9
RESULTAT I ALT	32,2	-48,4	80,6	72,9

(+ = merindtægter eller mindreforbrug / - = mindreindtægter eller merforbrug)

Tønder Kommune endte 2021 med et driftsoverskud på 134,9 mio. kr. mod 91,6 mio. kr. i det oprindelige budget.

Væsentligste årsager findes på indkomstoverførsler, hvor der er anvendt 38,2 mio. kr. mindre end oprindeligt forventet ligesom udgifter uden for servicerammen også viser et mindre forbrug på 17,9 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

I forhold til servicerammen på 1.815,0 mio. kr. (oprindeligt budget) ses en mindre overskridelse på 7,5 mio. kr.

Som følge af lovændringer og andre reguleringer er de vejledende sigt punkter for overholdelse af service-

rammen i 2021 opjusteret. For Tønder Kommunes vedkommende svarer det til 1.822,6 mio. kr., som stort set er identisk med regnskabsresultatet.

På anlæg udviser regnskabet et samlet mindreforbrug i forhold til oprindeligt budget på 46,3 mio. kr.

Tabellen viser i kolonne 2 regnskabet for Tønder Kommune:

- Indtægter i alt på 2.749,9 mio. kr.
- Driftsudgifter i alt på 2.612,3 mio. kr.
- Overskud på ordinær drift 134,9 mio. kr.
- Anlægsudgifter på 78,8 mio. kr.

Indenrigsministeriet har indskærpet, at kommunens regnskab skal indeholde oplysning om resultatet og mellemværendet på forsyningsområdet affald – også selv om området er lagt ud i et særskilt selskab. Derfor er resultatet indarbejdet i regnskabsoversigten og mellemværendet indarbejdet i balancen, men forholdet har mere teknisk end reel karakter, da området fortsat varetages af Tønder Affald A/S.

I Tønder Kommune er god økonomistyring karakteriseret ved evnen til at overholde budgettet. Det vil sige, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevillinger.

Årets tillægsbevillinger til ordinær drift udgør samlet 22,7 mio. kr. Overførsler fra 2020 udgør 36,8 mio. kr., mens øvrige tillægsbevillinger til driften udgør minus 14,1 mio. kr.

Tillægsbevillinger

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en økonomisk politik med henblik på at sikre en styrket økonomisk frihed.

Regnskabsoversigt - med tillægsbevillinger (mio. kr.)	Oprindelig B 2021 (1)	Overført fra 2020 (2)	Øvrige tillægs- bevillinger (3)	Korr. Budget 2021 (4)	Regnskab 2021 (5)	Afvigelse 2021 (6 = 4-5)
Indtægter						
Skatter	-1.592,6	0,0	0,3	-1.592,3	-1.593,9	1,6
Generelle tilskud mv.	-1.165,2	0,0	8,9	-1.156,3	-1.156,0	-0,3
Indtægter i alt	-2.757,8	0,0	9,2	-2.748,6	-2.749,9	1,3
Driftsudgifter						
Serviceudgifter	1.815,0	35,5	3,9	1.854,5	1.822,5	32,0
Uden for servicerammen	155,0	0,0	-12,8	142,1	137,1	5,0
Indkomstoverførsler	690,9	1,3	-14,4	677,8	652,7	25,1
Driftsudgifter i alt	2.660,9	36,8	-23,3	2.674,4	2.612,3	62,1
Renter	5,3	0,0	0,0	5,3	2,7	2,6
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-91,6	36,8	-14,1	-68,9	-134,9	66,0
Anlægsudgifter						
Anlægsudgifter (ex. Jordforsyning)	125,1	49,5	-8,2	166,4	86,9	79,4
Anlægsindtægter - Jordforsyning	0,0	-0,6	0,5	-0,1	-8,1	8,0
Anlægsudgifter i alt	125,1	49,0	-7,7	166,3	78,8	87,5
RESULTAT SKATTEFINANSIERET I ALT	33,4	85,8	-21,8	97,4	-56,1	153,4
Forsyningsvirksomheder (bruger)						
Affaldshåndtering	-1,3	0,0	9,0	7,8	7,7	0,1
Forsyningsvirksomheder i alt	-1,3	0,0	9,0	7,8	7,7	0,1
RESULTAT I ALT	32,2	85,8	-12,8	105,1	-48,4	153,5

(+ = merindtægter eller mindreforbrug / - = mindreindtægter eller merforbrug)

Overførsler fra 2020 til 2021 har en direkte påvirkning af kassebeholdningen, men er reelt finansieret af mindre forbrug i det foregående år.

Under øvrige tillægsbevillinger til driften ligger hovedsagligt ændringer i forbindelse med 2. budgetopfølgning, hvor der flyttes midler fra ”udenfor servicerammen” til finansforskydninger på grund af nye konteringsregler for afregning af indefrosne feriemidler

ligesom der under ”indkomstoverførsler” budgetkorrigeres for årets midtvejsregulering.

På anlægssiden udgør de samlede overførsler 49,0 mio. kr. og der er tillægsbevillet et negativt beløb på 7,7 mio. kr. blandt andet vedrørende projekter, som er afsluttet i 2021.

Finansieringsoversigt

Finansieringsoversigt (mio. kr.)	Oprindeligt budget 2021	Regnskab 2021	Budget vs. Regnskab
Likvide beholdninger primo:		90,3	
Tilgang af likvide aktiver	-23,2	160,3	183,5
+/- Årets resultat	-32,2	48,4	80,6
+/- Låneoptagelse	13,3	114,7	101,4
+/- Øvrige finansforskydninger	-4,3	-2,7	1,5
Afgang af likvide aktiver	-25,2	-134,6	-109,4
+/- Afdrag på lån	-25,2	-127,5	-102,2
+/- Kursregulering likvide aktiver	0,0	-7,1	-7,1
Ændring af likvide aktiver	-48,4	25,7	74,1
Likvide beholdninger ultimo:		116,0	

(+ = forøgelse af likvide aktiver / - = formindskelse af likvide aktiver)

De likvide beholdninger er i 2021 forøget med 25,7 mio. kr., hvilket er 74,1 mio. kr. mere end forventet i det oprindelige budget.

Den væsentligste årsag til afvigelsen er udviklingen i årets resultat, som afviger med 80,6 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget. Det er særligt lavere beløb i driften til indkomstoverførsler (38,2 mio. kr.) og færre anlægsudgifter (46,3 mio. kr.) end forventet, som bidrager til afvigelsen.

Der ses meget store afvigelser på låneoptagelse og afdrag på lån. Det skyldes, at der er konverteret 4 lån, hvilket påvirker låneoptagelse med 97,0 mio. kr. og modsatrettet 100,5 mio. kr. på afdrag på lån. Hvis der korrigeres herfor er der optaget lån på 4,5 mio. kr. ud over det budgetterede med henblik på at foretage ekstraordinært afdrag på gæld til indefrosne feriemidler. Afdrag afviger med 1,8 mio. kr. i forhold til budget efter korrektion for låneomlægning.

Balance

Balance (mio.kr.)	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Bevægelser
AKTIVER			
<i>Materielle anlægsaktiver</i>	970,1	924,0	-46,2
<i>Finansielle anlægsaktiver</i>	806,1	832,4	26,3
Anlægsaktiver - materielle og finansielle - i alt	1.776,3	1.756,4	-19,9
Omsætningsaktiver	153,6	155,8	2,3
Likvide beholdninger	90,3	116,0	25,7
AKTIVER I ALT	2.020,1	2.028,2	8,1
PASSIVER			
Egenkapital	-945,6	-560,0	385,6
Hensatte forpligtelser	-277,9	-681,3	-403,3
Langfristede gældsforpligtelser	-569,7	-557,3	12,4
Kortfristede gældsforpligtelser	-226,9	-229,7	-2,8
PASSIVER I ALT	-2.020,1	-2.028,2	-8,1

(+ = aktiver / - = passiver)

Værdien af de materielle anlægsaktiver falder med 46,2 mio. kr. i 2021. Det skyldes, at afskrivninger på eksisterende aktiver overstiger tilgangen af nye aktiver ligesom der er afgangsført aktiver, som ikke længere indgår i driften.

Stigningen i de finansielle aktiver på 26,3 mio. kr. stammer primært fra den årlige regulering af kommunens ejerskab af Tønder Forsyning.

Likvide beholdninger stiger med 25,7 mio. kr., hvilket blandt andet kan henføres til det positive regnskabsresultat. Opgørelsen over kommunens gennemsnitlige likvidbeholdning (set over 365 dage) udgør 263,7 mio. kr. ved udgangen af 2021 mod 222,3 mio. kr. i 2020.

Egenkapitalen er reelt udtryk for forskellen mellem kommunens aktiver og forpligtelser. Der kan ses en

kraftig udvikling på egenkapitalen, som falder med 385,6 mio. kr., hvilket hænger nøje sammen med udviklingen på de hensatte forpligtelser, der stiger med 403,3 mio. kr.

Kommunen har i 2021 fået foretaget en ny beregning af den fremtidige pensionsforpligtelse til tjenestemænd. Siden 2016, hvor der senest blev foretaget en beregning, har Indenrigsministeriet ændret i de principper, som skal anvendes i den aktuarmæssige beregning. Det er særligt overgangen til en diskonteringsrente, som skal følge udviklingen i markedsrenterne (der p.t. er negative), som har meget stor betydning for beregningen af en forpligtelse, som strækker sig over en lang årrække, som er tilfældet for tjenestemandspensioner.

Hoved- og nøgletal

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal (1.000 kr.)	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-107.234	-101.342	-82.297	-122.721	-134.874
Resultat af det skattefinansierede område	-9.957	1.860	45.016	9.823	-56.071
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-1.707	0	-5.248	608	7.658
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	1.689.111	1.727.534	1.746.697	1.776.292	1.756.384
Omsætningsaktiver i alt	191.745	165.850	148.196	153.562	155.818
Likvide beholdninger	157.052	100.601	94.776	90.284	116.023
Balance, passiver					
Egenkapital	-997.456	-1.029.305	-979.801	-945.596	-559.957
Hensatte forpligtigelser	-340.749	-322.423	-301.843	-277.943	-681.292
Langfristet gæld	-464.534	-473.049	-501.506	-569.656	-557.256
- heraf ældreboliger	-159.321	-168.770	-160.544	-150.281	-141.520
- heraf lønmodtagernes feriemidler			-42.579	-112.438	-109.283
Kortfristet gæld	-235.168	-169.208	-206.519	-226.942	-229.721
Gennemsnitlig likviditet (Kassekreditreglen)	291.734	299.626	262.184	222.297	263.694
Likvide aktiver pr. indbygger (hele kr.)	4.157	2.676	2.536	2.437	3.149
Langfristet gæld pr. indbygger (hele kr.)	-12.297	-12.585	-13.421	-15.375	-15.123
Langfristet gæld ekskl. ældreboliger og feriemidler pr. indbygger	-8.079	-8.095	-7.985	-8.284	-8.316
Skatteudskrivning (Kilde ØIM's nøgletal)					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (statsgaranteret)	143.265	146.192	147.719	156.787	156.294
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,30	25,30	25,30	25,30	25,30
Grundskyldspromille	21,24	21,24	21,24	21,24	21,24
Indbyggertal 31. december (Kilde ØIM's nøgletal)	37.777	37.587	37.366	37.050	36.849

(+ = Underskud eller aktiver / - = Overskud eller passiver)

Målsætninger - Økonomisk Politik	2021	Målsætning	
Udnyttelse af serviceramme %	100	100 %	Udnyttelse af serviceramme (opr. B21)
Anlæg (mio. kr.)	78,8	<= 100 mio. kr.	Højst 100 mio. kr. årligt
Gennemsnitlig kassebeholdning (mio. kr.)	263,7	200 mio. kr.	Mindst 100 mio. kr. i gns.
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	8.316	< 8.000 kr.	Gæld ex. Ældreboliger og Feriemidler

I Kommunalbestyrelsens økonomiske politik er der fastsat 4 overordnede økonomiske nøgletal. Servicerrammen er defineret som det oprindelige budget på 1.815,0 mio. kr. Forbruget har været 7,5 mio. kr. højere, svarende til ca. 0,4 %. Hvis servicerrammen overskrides for kommunerne under ét er der en risiko for en statslig sanktion. At ramme en forbrugsprocent på 100,4 % anses for tilfredsstillende og helt i tråd med målsætningen på 100 %.

I forhold til anlæg er målsætningen et maksimalt forbrug på 100,0 mio. kr. I 2021 er der forbrugt 78,8 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med at indtægterne fra jordforsyningen har været 8,1 højere end oprindeligt budgetteret.

Regnskabsopgørelse

Note	Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Vedtaget budget 2021	Korr. Budget 2021	Regnskab 2021
1	Indtægter			
	Skatter	-1.592.616	-1.592.318	-1.593.868
	Tilskud og udligning	-1.165.210	-1.156.295	-1.156.034
	Indtægter i alt	-2.757.826	-2.748.613	-2.749.903
2	Driftsudgifter			
	Økonomiudvalg	447.760	436.588	411.197
	Centrale puljer, Udenfor service	7.500	0	0
	Erhverv	11.661	12.505	12.147
	Bosætning og Landdistrikter	2.359	3.603	1.671
	Beredskab	8.319	8.319	8.319
	Administration	303.208	306.965	298.058
	Central Rengøring	24.607	24.106	22.442
	Borgerservice - Indkomstoverførsler	30.358	30.358	30.360
	Centrale puljer	22.394	13.126	1.026
	Centrale puljer - Indkomstoverførsler	1.346	1.346	0
	Befordring	36.010	36.260	37.174
	Teknik- og Miljøudvalg	134.367	143.938	139.926
	Vej, park og kommunale bygninger	103.628	101.052	96.522
	Miljø og natur	18.249	17.680	15.696
	Jordforsyning	-4.886	-5.913	-3.622
	Facility Management	17.376	31.120	31.331
	Socialudvalg	551.763	548.712	546.961
	Voksen/Social	182.048	182.999	189.292
	Førtidspension, tabt arbejdsfortj. mv.	265.837	261.107	246.659
	Boligregnskab og statsref. enkeltsager	-17.911	-21.511	-25.334
	Forebyggelse og anbringelse	121.790	126.117	136.345
	Sundhedsudvalg	571.175	575.736	571.851
	Sundhed	41.013	42.908	50.532
	Pleje og omsorg	364.796	369.200	358.887
	Aktivitetsbestemt medfinansiering	169.611	167.872	167.873
	Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-4.245	-4.245	-5.441
	Kultur- og Fritidsudvalg	54.008	58.286	53.779
	Kultur	25.597	26.837	25.341
	Fritid og idræt	28.411	31.450	28.438

Note	Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Vedtaget budget 2021	Korr. Budget 2021	Regnskab 2021
	Arbejdsmarkedsudvalg	427.021	419.057	406.832
	Kontante ydelser, Indkomstoverførsler	357.825	347.805	332.901
	Arbejdsmarkedsrådets serviceudgifter	33.662	34.053	31.141
	Driftsudgifter til aktivering, Indkomstov	35.534	37.199	42.790
	Børn- og Skoleudvalg	474.805	492.105	481.757
	Uddannelse	328.565	342.802	336.125
	Dagtilbud	146.240	149.303	145.632
	Driftsudgifter før finansiering	2.660.899	2.674.422	2.612.304
	Renter m.v.	5.290	5.290	2.724
	RE S U L T A T A F O R D I N Æ R D R I F T S V I R K S O M H E D	-91.637	-68.901	-134.874
3	Anlægsudgifter			
	Økonomiudvalg	56.433	58.213	20.710
	Teknik- og Miljøudvalg	30.621	47.484	19.424
	Socialudvalg	3.195	6.102	5.601
	Sundhedsudvalg	0	3.569	2.565
	Kultur- og Fritidsudvalg	34.391	28.658	22.886
	Arbejdsmarkedsudvalg	0	0	0
	Børn- og Skoleudvalg	426	22.326	15.725
	Anlægsudgifter i alt	125.065	166.351	86.913
	Jordforsyning (Netto køb og salg af jord)	0	-70	-8.109
	E k s t r a o r d i n æ r e p o s t e r	0	0	0
	RE S U L T A T S K A T T E F I N A N S I E R E T I A L T	33.428	97.381	-56.071
	Forsyningsvirksomheder (brugerfinansieret)			
	Affaldshåndtering	-1.263	7.658	7.658
	Forsyningsvirksomheder i alt	-1.263	7.658	7.658
	RE S U L T A T I A L T	32.165	105.039	-48.413

4 Afsluttede anlægsarbejder

5 Personaleoversigt

6 Overførte bevillinger og rådighedsbeløb

7 Oversigt over områder med statsrefusion og -tilskud

(+ = udgifter/underskud og - = indtægter/overskud)

Balance

Note	Balance (1.000 kr.)	Ultimo 2020	Ultimo 2021
	AKTIVER		
8	Materielle anlægsaktiver	970.146	923.968
	Grunde og bygninger	763.474	741.226
	Tekniske anlæg, maskiner m.v.	49.956	50.636
	Inventar	16.399	10.437
	Anlæg under udførelse	140.317	121.669
	Finansielle anlægsaktiver	806.146	832.416
9	Aktier og andelsbeviser m.v.	769.657	789.691
10	Langfristede tilgodehavender	20.798	19.376
11	Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	15.691	23.349
	Omsætningsaktiver	243.846	271.841
	Varebeholdninger	0	0
	Fysiske anlæg til salg	53.784	51.811
	Tilgodehavender	93.927	98.235
	Værdipapirer	5.850	5.773
	Likvide beholdninger	90.284	116.023
	AKTIVER I ALT	2.020.138	2.028.226

Note	Balance (1.000 kr.)	Ultimo 2020	Ultimo 2021
	PASSIVER		
12	Egenkapital	-945.596	-559.957
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-4.330	-3.415
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-1.022.523	-972.597
	Reserve for opskrivninger	2.922	233
	Balancekonto	78.334	415.822
	Hensatte forpligtelser	-277.943	-681.292
13	Langfristede gældsforpligtelser	-569.656	-557.256
	Nettogæld vedr. fonde, legater, deposita mv.	-26.754	-13.276
	Kortfristede gældsforpligtelser	-200.189	-216.445
	PASSIVER I ALT	-2.020.138	-2.028.226

14 Kautions- og garantiforpligtigelse -610.058 0

15 Swapaftaler -42.562 -38.773

(+ = aktiver / - = passiver)

Noter til driftsregnskab og balance

Note 1 Indtægter

Skatter, tilskud og udligning (1.000 kr.)	Budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021
Skatter			
Kommunal indkomstskat	-1.465.044	-1.465.044	-1.465.044
Afregning vedrørende Det skrå skatteloft	978	876	876
Selskabsskat	-21.707	-21.707	-21.707
Anden skat på lignet visse indkomster	0	0	-1.529
Kommunens andel af skat af dødsboer	-2.805	-2.805	-2.805
Grundskyld	-103.339	-103.339	-103.305
Grundskyld udgifter hovedart 6	0	400	344
Anden skat på fast ejendom	-699	-699	-699
Skatter i alt	-1.592.616	-1.592.318	-1.593.868
Udligning og generelle tilskud			
Kommunal udligning	-442.944	-442.944	-442.944
Statstilskud til kommuner	-557.508	-557.004	-557.004
Efterregulering - Statstilskud	0	7.804	9.024
Efterregulering - Kommunal medfinansiering	0	1.739	1.739
Udligning af selskabsskat	-13.332	-13.332	-13.332
Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	0	-504	-504
Betinget balancetilskud	-25.488	-25.488	-25.488
Udligning vedrørende udlændinge	3.888	3.888	3.888
Kommunalt udviklingsbidrag	4.210	4.210	4.212
Tilskud særligt vanskeligt stillede kommuner	-11.000	-11.000	-11.004
Efterreguleringer - Særlige tilskud	0	-576	-576
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-6.288	-6.288	-6.288
Tilskud styrket kvalitet i ældreplejen	-8.424	-8.424	-8.424
Kommuner med vanskelige vilkår	-13.884	-13.884	-13.884
Kompensationsbeløb nedskrivning af fordringer	0	-52	-52
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	-3.300	-3.300	-3.300
Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet	-34.368	-34.368	-34.368
Overgangstilskud vedr. uddannelsesstatistik	-6.672	-6.672	-6.672
Tilskud til værdig ældrepleje	-8.832	-8.832	-8.832
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-840	-840	-840
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	-48.528	-48.528	-48.528
Tilskud til grænsenære kommuner	-9.132	-9.132	-9.132
Overgangsordning vedr. udligningsreformen	18.708	18.708	18.708
Tilbageført bidrag vedr. overgangsordningen	-1.476	-1.476	-1.476
Udligning og generelle tilskud i alt	-1.165.210	-1.156.295	-1.155.077

Skatter, tilskud og udligning (1.000 kr.)	Budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021
Refusion af købsmoms			
Refusion af købsmoms	-101.000	-101.000	-115.803
Udgifter til købsmoms	101.000	101.000	115.803
Tilbagebet. refus. købsmoms (huslejeindtægt)	0	0	759
Tilbageb.købsm. tidl. Regnskabsår	0	0	-1.717
Momsrefusionsordning i alt	0	0	-958
SKATTER, TILSKUD OG UDLIGNING I ALT	-2.757.826	-2.748.613	-2.749.903

(+ = udgifter / - = indtægter)

Note 2 Driftsudgifter

De samlede driftsudgifter udgør i regnskabet 94,2 % af det korrigerede budget. Nedenfor følger resultatet

for de enkelte udvalg og politikområder. Væsentlige afvigelser i forhold til korrigeret budget er forklaret.

Økonomiudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Erhverv	11,7	12,5	12,1	0,4
Bosætning og Landdistrikter	2,4	3,6	1,7	1,9
Beredskab	8,3	8,3	8,3	0,0
Administration	303,2	307,0	298,1	8,9
Central Rengøring	24,6	24,1	22,4	1,7
Borgerservice, Indkomstoverførsler	30,4	30,4	30,4	0,0
Centrale puljer	22,4	13,1	1,0	12,1
Centrale puljer, Indkomstoverførsler	1,3	1,3	0,0	1,3
Centrale puljer, Udenfor service	7,5	0,0	0,0	0,0
Befordring	36,0	36,3	37,2	-0,9
Økonomiudvalget i alt	447,8	436,6	411,2	25,4

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalget udviser et samlet mindre forbrug på 25,4 mio. kr.

Mindreforbruget er sammensat af mindre afvigelser på de enkelte politikområder samt uforbrugte centrale puljer på 12,1 mio. kr. heraf 8,0 mio. kr. fra pulje til servicerrammeløft.

På politikområdet Administration er der et mindreforbrug på 8,9 mio. kr. som specielt kommer fra nogle de tværgående områder som tjenestemandspensioner, administrative fællesområder samt central uddannelse og forsikringer.

Teknik – og Miljøudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Teknik & Plan	103,6	101,1	96,5	4,5
Miljø og natur	18,2	17,7	15,7	2,0
Jordforsyning	-4,9	-5,9	-3,6	-2,3
Facility Management	17,4	31,1	31,3	-0,2
Teknik- og Miljøudvalget i alt	134,4	143,9	139,9	4,0

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Teknik- og Miljøudvalget udviser et samlet mindre forbrug på 4,0 mio. kr.

På politikområdet Teknik og Plan har der været et mindreforbrug på 4,5 mio. kr., som hovedsagelig skyldes mindreforbrug til vintertjeneste med 3,4 mio. kr. samt efterregulering af vejafvandings-bidrag for årene 2016-2019 på i alt 1,4 mio. kr.

På politikområdet Miljø og natur er det samlede mindreforbrug 2,0 mio. kr. som hovedsagelig stammer fra mindreforbrug til vandløbsvedligeholdelse.

Politikområdet Jordforsyning har en mindreindtægt på 2,3 mio. kr. som hovedsagelig stammer fra mindreindtægter fra Lakolk Camping og forpagtning i øvrigt.

Socialudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Voksen/Social	182,0	183,0	189,3	-6,3
Førtidspension, tabt arbejdsfortj., Indko	265,8	261,1	246,7	14,4
Boligregnskab og statsref. enkeltsager	-17,9	-21,5	-25,3	3,8
Forebyggelse og anbringelse	121,8	126,1	136,3	-10,2
Socialudvalget i alt	551,8	548,7	547,0	1,8

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Socialudvalget udviser et samlet merforbrug på 1,8 mio. kr.

På politikområdet Førtidspension m.v. skyldes mindre forbruget på 14,4 mio. kr. primært lavere tilgang til førtidspension samt uforudset afgang.

Det specialiserede socialområde er generelt presset af et stigende aktivitetsniveau. På politikområdet Forebyggelse og anbringelse har der været et mer-

forbrug 10,2 mio. kr. som delvis skyldes tilgang af nye sager fra ungdomskriminalitetsnævnet.

På politikområdet voksen/social har det samlede merforbrug været 6,3 mio. kr. som afspejler et øget pres på området.

Sundhedsudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Sundhed	41,0	42,9	50,5	-7,6
Pleje og omsorg	364,8	369,2	358,9	10,3
Aktivitetsbestemt medfinansiering	169,6	167,9	167,9	0,0
Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-4,2	-4,2	-5,4	1,2
Sundhedsudvalget i alt	571,2	575,7	571,9	3,9

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Sundhedsudvalget udviser et samlet mindreforbrug på 3,9 mio. kr.

På Politikområdet Sundhed udgør merforbruget 7,6 mio. kr., som hovedsagelig vedrører udgifter til færdigbehandlede.

På politikområdet Pleje og omsorg er der et samlet mindreforbrug på 10,3 mio. kr. som primært kan henføres til store udsving fra mellemkommunale betalinger (udgift/indtægt) for pleje- og ældreboliger.

Kultur- og Fritidsudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Kultur	25,6	26,8	25,3	1,5
Fritid og Idræt	28,4	31,4	28,4	3,0
Kultur- og Fritidsudvalget i alt	54,0	58,3	53,8	4,5

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Kultur- og Fritidsudvalget udviser et samlet mindreforbrug på 4,5 mio. kr.

Mindreforbruget kan primært henføres til aktiviteter som ikke har kunnet gennemføres som følge af

Covid-19 samt disponerede puljemidler som først udbetales i det kommende regnskabsår.

Arbejdsmarkedsudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Kontante ydelser, Indkomstoverførsler	357,8	347,8	332,9	14,9
Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	33,7	34,1	31,1	2,9
Driftsudgifter til aktivering, Indkomstov	35,5	37,2	42,8	-5,6
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	427,0	419,1	406,8	12,2

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Arbejdsmarkedsudvalget udviser et samlet mindre forbrug på 12,2 mio. kr.

Politikområdet kontante ydelser har et samlet mindre forbrug på 14,9 mio. kr. Der har været en positiv udvikling på kontanthjælpsområdet samt forsik-

rede ledige mens forbruget til sygedagpenge, jobafklaring og fleksjobområdet har været under pres.

På politikområdet driftsudgifter til aktivering har der været et samlet merforbrug på 5,6 mio. kr. som

primært stammer fra integrationsområdet, med højere udgifter til danskundervisning og mindre refusionsindtægter.

Børn- og Skoleudvalget

Drift (mio. kr.)	Opr. budget 2021	Korr. budget 2021	Regnskab 2021	Afvigelse
Uddannelse	328,6	342,8	336,1	6,7
Dagtilbud	146,2	149,3	145,6	3,7
Børn- og Skoleudvalget i alt	474,8	492,1	481,8	10,3

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Regnskabsresultatet for Børn- og Skoleudvalget udviser et samlet mindreforbrug på 10,3 mio. kr.

På dagtilbudsområdet skyldes mindre forbruget på 3,7 mio. kr. hovedsagligt mindre forbrug på kontraktområder med ca 3,5 mio. kr.

På uddannelsesområdet udgør mindre forbruget 6,7 mio. kr. sammensat af mindre forbrug på kontraktområder med ca. 8 mio. kr. mens fællesområdet har haft et merforbrug på 1,3 mio. kr.

Note 3 Anlæg

De samlede anlægsudgifter udgør 78,8 mio. kr., hvilket er 46,3 mio. kr. mindre end oprindeligt budgettet. Der er overført 48,9 mio. kr. fra 2020 og tillægsbevilget -7,7 mio. kr. i 2021.

Mindreforbruget i forhold til det korrigerede budget udgør således 87,5 mio. kr., hvoraf hovedparten

forventes overført til 2022, da det skyldes periodeforskydninger på de enkelte anlægsarbejder.

Note 4 Afsluttede anlægsarbejder

Afsluttede anlægsarbejder under 2 mio. kr. som godkendes i forbindelse med regnskabet.

Afsluttede anlægsprojekter < 2 mio. kr. (1.000 kr.)	Startår	Forbrug Ultimosaldo 2021	Korrigeret Anlægs- bevilling	Mer- / mindre- forbrug
Økonomiudvalget - Anlæg		8.135	10.750	2.615
Anlægsbidr. Brand & Redning Sønderjylland (706) - <i>1-årig pulje</i>	2021	895	895	0
Erhvervsudvikling (591) - <i>1-årig pulje</i>	2021	159	-56	-215
Flyhangaren - Port og facadebeklædning (752)	2018	720	720	0
IT investeringer og netforbindelser 2021 (883) - <i>1-årig pulje</i>	2021	2.947	4.524	1.577
MADlejr Højergaard (830)	2016	1.600	1.600	0
Opgradering af busstoppesteder 2021 (887)	2021	0	413	413
Overfaldsalarm Jobcenter (856)	2021	288	250	-38
Planlægningsopgaver 2021 (885) - <i>1-årig pulje</i>	2021	1.526	2.404	878
Teknik & Plan - Anlæg		2.539	3.410	871
Allerup Syd/Nord vigepladser (897)	2021	144	140	-4
Bedsted, Syrenvej - Skolevejsprojekt (816)	2019	114	120	6
Byport på Gl. Tøndervej, Rangstrup (815)	2019	783	850	67
Gærup, sortplet kryds (819)	2019	676	1.450	774
Hastighedsreducerende projekt, Toftlund (773)	2018	239	275	36
Sorte pletter 2020, udbedring (841)	2020	583	575	-8
Miljø og natur - Anlæg		368	382	14
Natura 2000 indsats i Sønder Ådal (905)	2021	368	382	14
Jordforsyning - Anlæg		-4.262	-11.158	-6.896
Ribevej 57, Skærbæk (845)	2020	1.797	1.800	3
Ryttervænget 47-55, Toftlund etape 3 (879)	2020	-530	-1.246	-716
Salg af jorder (98) - <i>1-årig pulje</i>	2021	807	-10.662	-11.469
Salg Hjemsted Oldtidspark, Hjemstedvej 60 (798)	2019	-783	-1.050	-267
Salg boliggrunde-afslut. byggemodning (882)	2021	-5.553	0	5.553
Socialudvalget - Anlæg		1.690	1.690	0
Rosenvænget, renovering (823)	2019	1.690	1.690	0
Sundhedsudvalget - Anlæg		1.014	1.365	351
Istandsættelse af Kongevej 21 (878)	2020	202	292	90
Leos Plejecenter - Istandsæt. plejebolig (844)	2020	262	352	90
Maskiner & produk.fac. Tønder Fælleskøkken(903)	2021	21	25	4
Toftegården, Samling af demensenhed (890)	2021	124	187	63
Tønder Fælleskøkken - Udbedring af påbud (840)	2020	405	509	104
Kultur- og Fritidsudvalget - Anlæg		2.851	4.575	1.724
Halrenoveringspuljen (725) - <i>1-årig pulje</i>	2021	2.168	3.883	1.715
Museum Sønderjylland (175) - <i>1-årig pulje</i>	2021	683	692	9
Børn- og Skoleudvalget - Anlæg		2.861	2.926	65
Distrikt Toftlund - Renov. Håndværk & design (874)	2020	963	1.000	37
Legepladser pulje til renovering (506) - <i>1-årig pulje</i>	2021	399	426	27
NY Skærbæk Skole, inventaranskaffelser mv. (757)	2018	1.499	1.500	1
Afsluttede anlægsprojekter < 2 mio. kr. i alt		15.196	13.940	-1.256

(+ = mindreforbrug / - = merforbrug)

Note 5 Personaleoversigt

Personaleoversigt (antal heltidsansatte medarbejdere)	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021
Byudvikling, bolig og Miljøforanstaltninger	147,9	112,5	98,3	81,3	79,0
- heraf udgør					
Asyl Syd	114,7	83,2	67,8	53,1	51,2
Tønder sports- og Fritidscenter	20,6	17,2	18,1	15,8	15,4
Tønder Marsk Initiativet			0,3	0,2	0,1
Forsyningsvirksomheder m.v.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport og infrastruktur	1,1	0,8	0,3	3,2	3,9
Undervisning og kultur	616,7	568,2	544,3	531,2	540,4
- Heraf udgør					
ASYL Syd	25,3	6,8	4,0	1,2	0,0
Sundhedsområdet	68,0	71,2	77,8	79,7	80,0
Sociale opgaver og beskæftigelse	1.691,9	1.677,4	1.686,8	1.722,0	1.718,0
Fællesudgifter og administration	428,1	451,0	452,9	437,0	428,0
- heraf udgør					
Asyl Syd	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Erhvervsråd	3,6	7,6	7,4	9,7	9,1
Tønder Marsk Initiativet	3,7	4,4	3,7	3,7	3,3
Eksterne (Frikøb lærere, Romø Havn, Frivillighedscenter)	7,7	8,3	7,8	7,2	6,5
I alt	2.953,7	2.881,0	2.860,3	2.854,4	2.849,4

I forhold til 2020 er antallet af helårsansatte faldet med 5,0.

Ændringerne er primært sket på følgende områder:

- Nedgang
 - Administrationen
- Stigning
 - Undervisning og kultur

Note 6 Overførte bevillinger og rådighedsbeløb

Overførte bevillinger og rådighedsbeløb (1.000 kr.)	Overførsel fra 2018 til 2019	Overførsel fra 2019 til 2020	Overførsel fra 2020 til 2021	Overførsel fra 2021 til 2022
DRIFT				
Økonomiudvalget	16.883	11.017	4.803	12.456
Erhverv	918	1.654	245	142
Bosætning og Landdistrikter	1.281	789	1.249	1.932
Administration	10.339	3.101	2.097	4.782
Central Rengøring	800	1.153	844	964
Centrale puljer	2.800	4.070	118	4.271
Befordring	745	250	250	364
Teknik og Miljøudvalget	7.496	4.594	13.116	1.316
Teknik og Plan	5.054	3.345	11.652	2.072
Miljø og Natur	2.441	52	1.064	-756
Jordforsyning	0	222	-1.027	0
Facility Management	0	975	1.427	0
Socialudvalget	4.858	5.689	1.660	864
Voksen/Social	4.858	4.693	1.660	502
Forebyggelse og anbringelse	0	995	0	362
Sundhedsudvalget	9.885	4.968	196	6.847
Sundhed	1.348	958	820	158
Pleje og Omsorg	8.538	4.010	-624	6.689
Kultur og Fritidsudvalget	2.918	2.006	2.993	3.755
Kultur	1.009	318	1.105	1.094
Fritid og Idræt	1.909	1.688	1.888	2.662
Arbejdsmarkedsudvalget	1.475	947	991	766
Arbejdsmarkedsrådets serviceudgifter	1.475	947	991	766
Børn og Skoleudvalget	-3.676	2.031	11.733	13.238
Uddannelse	-1.136	2.652	8.128	9.597
Dagtilbud	268	-621	3.604	3.642
Forebyggelse og anbringelse	-2.808	0	0	0
Serviceudgifter i alt	39.839	31.252	35.491	39.244
Centrale puljer, Indkomstoverførsler	4.000	0	0	0
Driftsudgifter til aktivering, Indkomsto	2.500	1.315	1.326	489
Indkomstoverførsler i alt	6.500	1.315	1.326	489
Voksen/Social, udenfor servicrammen	445	0	0	0
Pleje og omsorg, udenfor serviceram.	18	0	0	0
Forebyg. og anbring, udenf. serviceram.	859	0	0	0
Uden for servicrammen i alt	1.322	0	0	0
OVERFØRT DRIFTSBEVILLING I ALT	47.661	32.566	36.817	39.733

Overførte bevillinger og rådighedsbeløb (1.000 kr.)	Overførsel fra 2018 til 2019	Overførsel fra 2019 til 2020	Overførsel fra 2020 til 2021	Overførsel fra 2021 til 2022
ANLÆG				
Økonomiudvalget - Anlæg	10.191	4.484	4.746	36.993
Teknik & Plan - anlæg	34.811	-3.581	14.426	23.763
Miljø og natur - Anlæg	-175	-4.287	2.686	1.696
Jordforsyning - Anlæg	453	-2.408	-568	7.613
Socialudvalget - Anlæg	2.471	4.264	2.907	500
Sundhedsudvalget - Anlæg	1.012	1.121	453	651
Kultur- og Fritidsudvalget - Anlæg	3.747	2.546	4.133	5.125
Børn- og Skoleudvalget - Anlæg	32.897	26.153	20.745	6.626
OVERFØRT ANLÆGSBEVILLING I ALT	85.407	28.293	49.529	82.968

(+ = overført mindreforbrug / - = overført merforbrug)

Note 7 Oversigt over områder med statsrefusion og -tilskud

Denne note er baseret på modtaget materiale fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, der viser den udbetalte refusion fra hhv. ydelsesrefusion og klassisk refusion. I materialet har styrelsen grupperet kommunens refusionsbeløb, så de svarer til udgifternes placering på finanslovens hovedkonti.

Tønder Kommune er enig i at have modtaget de pågældende refusionsbeløb og tager styrelsens gruppering af refusionsbeløbene til efterretning.

Hovedkonto på finansloven (1.000 kr.)	Klassisk refusion	Ydelses- refusion	Refusion i alt
17.38.11 Dagpenge ved sygdom	-168	40.753	40.585
17.56.01 Fleksjob med fast refusion	33.352	0	33.352
15.11.10 Den centrale refusionsordning	23.207	0	23.207
17.56.05 Fleksbidrag til kommunen	0	17.922	17.922
17.56.04 Fleksjob med variabel refusion	0	17.111	17.111
17.35.11 Kontant- og uddannelseshjælp	0	16.064	16.064
17.35.22 Ressourceforløbsydelse	0	12.221	12.221
15.64.59 Merudgifter til forsørgelse i hjemmet af børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	5.534	0	5.534
17.64.02 Personlige tillæg til pensionister	4.024	0	4.024
15.72.01 Generelle udgifter vedrørende forsørgshjem mv.	3.101	0	3.101
17.46.53 Løntilskud til arbejdsgivere ved uddannelsesaftaler for ledige og beskæftigede voksenlærlinge	3.007	0	3.007
17.46.04 Refusion af driftsudgifter og mentorudgifter ved ressourceforløb og jobafklaringsforløb	2.650	0	2.650
17.35.25 Ledighedsydelse	0	2.579	2.579
14.71.04 Resultattilskud	1.715	0	1.715
17.54.11 Personlig assistance til personer med handicap	1.689	0	1.689
17.31.39 ATP-bidrag for personer i fleksjob	1.556	0	1.556
17.31.21 Obligatorisk pensionsordning for modtagere af øvrige indkomstoverførsler	1.536	0	1.536
17.62.03 Støtte til betaling af beboerindskud	1.365	0	1.365
17.31.29 ATP-bidrag for modtagere af sygedagpenge	1.334	0	1.334
14.71.12 Forsørgelsesydelse for øvrige	0	1.150	1.150
17.56.02 Ledighedsydelse	1.112	0	1.112
14.71.05 Grundtilskud	1.064	0	1.064
14.71.11 Forsørgelsesydelse ifm. program	0	810	810
14.71.08 Repatriering af udlændinge	693	0	693
14.71.03 Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under program	683	0	683
17.35.23 Revalideringsydelse mv.	0	652	652
17.46.18 Refusion af hjælpemidler mv. til ledige og beskæftigede	625	0	625
17.63.01 Sygebehandling, medicin mv.	521	0	521
17.31.34 ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb	514	0	514
17.31.28 ATP-bidrag for modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp	513	0	513
17.54.06 Skånejob	508	0	508

Hovedkonto på finansloven (1.000 kr.)		Klassisk refusion	Ydelses- refusion	Refusion i alt
17.35.24	Forrevalidering på kontant- og udd.hjælp	0	439	439
17.31.20	Obligatorisk pensionsordning for modtagere af ledighedsafhængige indkomstoverførsler	427	0	427
17.54.30	Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	0	376	376
15.64.60	Merudgifter for personer med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	348	0	348
17.63.02	Flytning og hjælp i enkelttilfælde	276	0	276
17.31.35	ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb	253	0	253
17.31.37	ATP-bidrag for modtagere af revaliderings- og ledighedsydelse	246	0	246
15.26.59	Udgifter til advokatbistand	222	0	222
17.46.08	Uddannelsesløft med ret til en erhvervsuddannelse	162	0	162
17.54.21	Seniorjob for personer, som højst har 5 år til efterlønsalderen	156	0	156
17.54.31	Hjælp til personer uden ret til social pension mv.	144	0	144
14.72.03	Refusion af kommunernes udgifter til uddannelsesgodtgørelse	88	0	88
17.46.74	Jobrotation	75	0	75
15.26.58	Hjælp til flygtninge mv. i enkelttilfælde	70	0	70
14.71.15	Danskbonus i program	58	0	58
17.47.11	Løntilskud ved ansættelse af revaliderende m.fl.	0	10	10
17.31.41	Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	3	0	3
17.61.06	Forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik	1	0	1
17.47.01	Løntilskud ved ansættelse af forsikrede ledige	0	-16	-16
17.35.02	Tilbagebetalinger	-24	0	-24
13.81.17	Støtte til beboerindskud	-50	0	-50
17.62.06	Renteindtægter af boligydelsesslån, boligsikringslån og beboerindskudslån	-57	0	-57
17.47.02	Løntilskud ved ansættelse af kontant- og uddannelseshjælpmodtagere m.fl.	0	-64	-64
14.71.06	Hjælp i særlige tilfælde	-76	0	-76
14.71.13	Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	-423	0	-423
17.62.05	Afdrag, afskrivninger og genvundne afskrivninger for boligydelsesslån, boligsikringslån og beboerinds	-892	0	-892
Refusion i alt		91.142	110.007	201.149

Note 8 Anlægsoversigt

Anlægsoversigt (1.000 kr.)	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse m.v.	I alt
Kostpris pr. 1. januar 2021	119.497	1.145.883	82.728	92.304	140.317	1.580.729
Tilgang	4.866	1.904	2.656	0	18.439	27.865
Afgang	-6.174	-8.160	-12.679	-56.822	-10.662	-94.497
Overført	0	24.223	0	405	-26.424	-1.796
Kostpris 31. december 2021	118.189	1.163.850	72.705	35.887	121.670	1.512.301
Ned- og afskrivninger 1. januar 2021	0	-501.907	-32.772	-75.905	0	-610.584
Årets afskrivninger	0	-42.545	-4.185	-6.263	0	-52.993
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	0	3.638	14.887	56.718	0	75.243
Ned- og afskrivninger 31. december 2021	0	-540.814	-22.070	-25.450	0	-588.334
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2021	118.189	623.036	50.635	10.437	121.670	923.967
Afskrivning (over antal år):	Afskrives ikke	15-50 år	3-30 år	3-5 år	Afskrives ikke	
Værdi af aktiver tilhørende selvejende institutioner	1.026	2.389				

Note 9 Aktier og andelsbeviser

Langfristede tilgodehavender vedr. aktier, ejerandele og andelsbeviser (1.000 kr.)	Ejerandel	Indre værdi	Kommunal andel	Bogført beløb
KMD A/S	x			41
Tønder Forsyning A/S		x		764.315
Jordkøbsnævn (forening)			x	9.368
Den selvejende Institution Tønderhallerne			x	250
Brand & Redning Sønderjylland (§60 samarbejde)		x		15.717
I alt				789.691

Note 10 Nedskrivning mod forventet tab

Ifølge budget- og regnskabssystemet for kommuner skal der på visse langfristede udlån og tilgodehavender foretages nedskrivning mod forventet tab eller værdiansættes til 0 kr.

På følgende områder er der således forskel mellem den nominelle og den regnskabsmæssige værdi:

Nedskrivning mod forventet tab (1.000 kr.)	Nominel værdi	Regnskabsmæssig værdi
Udlån til beboerindskud	11.605	11.229
Indskud i Landsbyggefonden	88.876	0
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	2.663	2.584
I alt	103.144	13.813

Den samlede værdiregulering i regnskabet udgør 89,3 mio. kr.

Note 11 Mellemværende med forsyningsområdet

På baggrund af Indenrigsministeriets indskærpelse har kommunen indarbejdet mellemværende med forsyningsområdet Affald i balancen – desuagtet, at aktiviteten er udlagt i det selvstændige selskab Tønder Affald A/S.

Da forholdet ikke skal medføre en forøgelse af kommunens aktiver, er indarbejdelsen udelukkende sket

ved en ændret præsentation i regnskabet, hvor der er lavet en teknisk modpost under de langfristede tilgodehavender, så der ikke præsenteres for store aktiver.

Mellemværendet med forsyningsområdet udgør 23,3 mio. kr.

Note 12 Udvikling i egenkapital

Note	Udvikling i egenkapital	(1.000 kr.)
	Egenkapital primo:	-945.596
	Udvikling i modpostkonti til aktiver mv.	48.151
	+/- Udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	915
	+/- Udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	49.926
	+/- Udvikling i modposter til reserve for opskrivninger	-2.689
	Resultat ifølge regnskabsopgørelse	-48.413
	Direkte posteringer på balancekontoen	385.900
	+/- Opskrivning af aktier og andelsbeviser	-20.034
1	+/- Øvrige værdireguleringer	973
2	+/- Afskrivninger	1.612
3	+/- Hensættelse pension mv	403.349
	Egenkapital ultimo:	-559.957

(+ = formindelse af egenkapital / - = forøgelse af egenkapital)

Note 1

Øvrige værdireguleringer består væsentligst af diverse vedr. pantebreve, billån, ældreboliger, kontanthjælp, kursregulering mm.

Note 2

Afskrivninger godkendt af Økonomichef (598 t.kr.), afskrevet boliglån (66 t.kr.) og afskrivninger via debitorsystem (948 t.kr.)

Note 3

Kommunen har i 2021 fået foretaget en ny beregning af den fremtidige pensionsforpligtelse til tjeneste-

mænd. Siden 2016, hvor der senest blev foretaget en beregning, har Indenrigsministeriet ændret i de principper, som skal anvendes i den aktuarmæssige beregning. Det er særligt overgangen til en diskonteringsrente, som skal følge udviklingen i markedsrenterne (der p.t. er negative), som har meget stor betydning for beregningen af en forpligtelse, som strækker sig over en lang årrække, som er tilfældet for tjenestemandspensioner.

Reguleringen af hensættelse til tjenestemandspension udgør 404.895 t.kr.

Note 13 Langfristet gæld

Langfristet gæld (1.000 kr.)	Primo 2021	Ultimo 2021
Selvejende institutioner med overenskomst	-617	-617
Realkredit	-1.690	-1.518
Kommunekredit	-304.031	-303.718
Lønmodtagernes Feriemidler	-112.438	-109.283
Indenlandsk kreditor	-600	-600
Ældreboliger	-150.281	-141.520
Langfristet gæld i alt	-569.656	-557.256

Ændring af låneportefølje

Der er i 2021 optaget et lån på 17,8 mio. kr. vedrørende den opgjorte låneramme for 2020, hvilket er 4,5 mere end oprindeligt budgetteret. Den ekstra lånoptagelse er anvendt til yderligere afdrag på indefrosne feriemidler.

I 2021 er 4 eksisterende lån blevet konverteret for at opnå mere favorable lånevilkår. Det påvirker den låneoptagelse og afdrag på lån, som kan ses i regnskabet.

	(mio. kr.)
Indfrielse af lån ved konvertering	100,5
Øvrige afdrag	26,9
<u>Afdrag på lån i alt</u>	<u>127,5</u>
Nye lån ved konvertering	-97,0
Lån vedrørende låneramme 2020	-17,8
<u>Låneoptagelse i alt</u>	<u>-114,8</u>

Låneramme

Kommunens låneramme er i 2021 opgjort til 22,4 mio. kr.

Ifølge den kommunale lånebekendtgørelse skal Kommunalbestyrelsen inden 31. marts 2021 træffe beslutning om, hvor stor del af den opgjorte låneramme, der ønskes udnyttet.

Der er afsat 13,3 mio. kr. til lånoptagelse i budgettet for 2022.

Note 14 Garantiforpligtelser, eventualforpligtelser og – rettigheder

Oversigt garantiforpligtelser, eventualforpligtelser og -rettigheder (1.000 kr.)	31.12.2020	31.12.2021
Kautions- og garantiforpligtelser		
Støttet boligbyggeri	-182.216	-177.375
Højer Andelsboligforening	-11.116	-10.234
Løgumkloster Andelsboligforening	-10.187	-9.264
Skærbæk Boligforening	-42.908	-47.232
Toftlund Andels Boligforening	-14.102	-13.277
Tønder Andelsboligforening	-34.823	-32.983
Tønder Boligselskab	-12.095	-10.951
Tønder Ældreboligselskab	-35.532	-33.784
Selvejende institutioner	-11.543	-10.838
Private andelsboligforeninger	-9.910	-8.813
Byfornyelse	-3.737	-3.241
Højer, Rudbøl Sdr. Sejerslev, Østerby	-1.986	-1.724
Bredebro	-739	-673
Løgumkloster	-215	-185
Tønder	-796	-659
Fritidsfaciliteter og private skoler	-32.586	-29.772
Idrætsfaciliteter	-10.315	-3.319
Andre fritidsfaciliteter	0	0
Efterskoler, friskoler og højskoler	-22.271	-26.453
Forsyningselskaber	-386.156	-445.499
Vandværker	-59.228	-64.928
Kraftvarmeværker, fjernvarmeselskaber	-239.627	-259.360
Spildevandsselskab	-30.335	-54.826
Affaldsselskab	-19.808	-25.410
Havne	-37.157	-40.975
Øvrige	-5.363	-10.628
Udbetaling Danmark	-5.363	-10.628
Kautions- og garantiforpligtelser i alt	-610.058	-666.514
Eventualforpligtelser		
Højer Design Efterskole (kassekredit max.)	-3.700	-3.700
Eventualforpligtelser i alt	-3.700	-3.700
Eventualrettigheder		
Solgården, Bedsted (tinglyst deklaration v. ændret brug)	200	200
Indskud i støttet boligbyggeri (tinglyste pantebreve - Landsbyggefond)	88.876	88.876
Eventualrettigheder i alt	89.076	89.076

Fælleskommunale selskaber (§60 selskaber)

Over for interessentskabernes kreditorer hæfter alle interessenter personligt og solidarisk for selskabets gæld som følge af ejerkonstruktionen.

- Kommunen er med i § 60 selskabet Brand & Redning Sønderjylland

Øvrige

- Kommunen er også forpligtet til at indgå i eventuelt ikke afdækkede forpligtelser vedrørende Rømø Havn, hvis denne på sigt ikke kan hvile-i-sig-selv og dermed må ophøre som selvstyre havn.
- Kommunen er selvforsikret i forhold til arbejdsskader. Ved etablering af ordningen i 2010 blev alle decentrale budgetter til arbejdsskadeforsikring samlet under selvforsikringsordningen. Der er efterfølgende foretaget nedjusteringer af selvforsik-

ringsbudgettet. I balancen hensættes forventede erstatninger til de sager, som er kendte og hvor der er truffet afgørelse om erstatning på balancetidspunktet. Derudover kan der eventuelt komme forpligtelser i sager, som endnu ikke er afgjort eller ikke er kendte på balancetidspunktet.

Note 15 SWAP-aftaler

Rente-swapaftaler (1.000 kr)	Oprindelig hovedstol	Rente	Restløbetid	Valuta	Markedsværdi*	Restgæld
KommuneKredit	72.661	2,41%	30.12.2030	DKK	-3.956	38.773

*Hvis de enkelte swap´s realiseres vil positive markedsværdier være gunstige for kommunen, mens negative markedsværdier vil give et tab.

Opgaver udført for andre myndigheder

Kommunen har indgået en kontrakt med Udlændingestyrelsen vedrørende opgaven som driftsoperatør af asylcentre.

Opgaven honoreres primært på baggrund af takster fastsat i finansloven og er dermed ikke baseret på en kommunal omkostningskalkulation.

Kontrakten er tilgængelig på Udlændingestyrelsens hjemmeside og der foretages løbende afrapporteringer til styrelsen, som fastsætter krav herom.

Bilag A

Efterfølgende afsnit beskriver kommunens regnskabspraksis i forhold til åbningsbalancen og regnskab 2021.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Tønder kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Indenrigsministeriet (IM) i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Ændring i anvendt regnskabspraksis:

IM har autoriseret, at afdrag på indefrosne feriemidler foretages direkte på den langfristede gæld.

Næste års forventede afdrag flyttes derfor ikke længere fra lang til kort gæld, hvor der i 2020 blev flyttet 6,3 mio. kr. til kortfristet gæld.

God bogføringsskik

Kommunens bogføring skal foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden, der slutter 31. januar i det nye regnskabsår.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabet primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstraordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende, og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, fx ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til budgettet på bevillingsniveau.

Der skal også udarbejdes bemærkninger til regnskabet i tilfælde, hvor der nok er overensstemmelse mellem regnskabs- og bevillingsbeløb, men hvor de aktiviteter eller formål, som var forudsat ved bevillingsafgivelsen, ikke er realiseret.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Der er af IM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler mv.

Ejendomsretten til de i balancen indregnede grunde og bygninger er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar, herunder it-udstyr, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med

det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetid
Bygninger:	
Administrative formål	45 – 50 år
Forskellige serviceydelse	25 – 30 år
Diverse formål	15 år
Tekniske anlæg	
Maskiner	10 – 15 år
Specialudstyr	5 - 10 år
Transportmidler	5 – 8 år
Øvrige tekniske anlæg	20 – 30 år
Inventar, IT-udstyr mv.	
IT	3 år
Inventar	3 – 5 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af IM, er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

For enkelte aktiver fastsættes ved anskaffelsen en forventet scrapværdi, der ikke afskrives.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er ibrugtaget, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Tønder Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen.

Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelserne svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Tønder Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Tønder Kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - Aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Tønder Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jf. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser og lignende), foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver – Langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til netto-realisationsevnen.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der foretages registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og/eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes som væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet (**F**irst **I**n **F**irst **O**ut).

Omsætningsaktiver – fysiske aktiver til salg (grunde og bygninger)

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

På grunde, hvor kommunen har afholdt udgifter til tilslutningsafgifter er disse indeholdt i salgsprisen.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealisationsevne, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningspost under omsætningsaktiver – tilgodehavender.

Indtægter som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår er klassificeret som kortfristet tilgodehavende.

Omsætningsaktiver – værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med og en modpost for modtagne donationer til anskaffelse af aktiver.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækkede vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenstemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtelsen er beregnet aktuariemæssigt ud fra forudsætninger fra IM.

Minimum hvert 5 år foretages en aktuariemæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkelt personer i henhold til social-/boliglovgivning, retssager og erstatningskrav, bonusbetalinger vedrørende jobcentre, åremålsansættelser og arbejdsskadeforpligtelser indregnes på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtelse.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Opmærksomheden henledes på, at miljøforpligtelser forlods/primært er indregnet ved at foretage nedskrivning af grundværdien.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutioner og andre kreditinstitutioner er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Opsparede feriemidler er opgjort gæld og indekseret efter Lønmodtagernes Feriemidlers udmeldinger.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutioner, staten, kirken, leverandører, andre kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses, og/eller IM har stillet krav om noteoplysning/ regnskabsbemærkning.